

Titel	Studieguide for kandidatuddannelsen i psykologi K05: Lovgivning og etik - Del 2 K05: Law and ethics for psychologists
Modul-be- styrrer	Tonny Andersen
Studieadm. koordinator	Uddannelsessekretær Anne-Christina Nielsen
Dato	12. oktober 2017

## Indhold:

1.	Om studieguiden .....	2
	Formålet med denne studieguide .....	2
	Opbygningen af denne studieguide .....	2
2.	Om modulet.....	2
	Modulbestyrer.....	2
	Studieadministrativ Koordinator.....	2
	Underviserne .....	2
	Formål .....	3
	Modulets genstandsområder/indhold/læringsmål.....	3
3.	Studieordningens mål for modulet.....	3
	Fagspecifikke målbeskrivelser .....	3
4.	Undervisningsform .....	3
5.	Ugeplan.....	4
	8. november (uge 45).....	4
	15. november (uge 46).....	4
	22. november/ (uge 47) 13-17 .....	4
	29. november (uge 48).....	5
	6. december (uge 49) .....	5
	13. december (uge 50) kl. 10-15 .....	5
6.	Prøven.....	6
7.	Omprøve .....	6
8.	Litteratur .....	6
9.	Evaluering af modulet .....	7

## 1. Om studieguiden

### **Formålet med denne studieguide**

Studieguiden er dit "orienteringskort" til din uddannelse – dvs. den beskriver, hvor du starter (hvilke forudsætninger, du forventes at have), hvilken rute du skal følge (undervisning og opgaver undervejs) og hvad målet er. Studieguiden hjælper dig også til at finde det rette "udstyr" (anbefaler litteratur og andre læringsressourcer). Endelig indeholder den praktiske oplysninger, som du har brug for.

### **Opbygningen af denne studieguide**

Studieguiden beskriver dine aktiviteter på ugebasis.

#### **For hver uge angives**

1. Ugens forelæsninger med en kort angivelse af emnet, lokalet mm.
2. Ugens hold- og/eller gruppetimer med angivelse af om der er ekstra materiale på e-learn.
3. Litteratur til undervisning
4. Hjemmeopgaver til de enkelte aktiviteter

## 2. Om modulet

### **Modulbestyrer**

Tonny Andersen, Institut for Psykologi

Trine Bjerremand Caspersen

E-mail: [info@tricas.dk](mailto:info@tricas.dk)

Helene Almind Jansen

E-mail: [helene.jansen@regionh.dk](mailto:helene.jansen@regionh.dk)

### **Studieadministrativ Koordinator**

Anne-Christina Nielsen,

Telefon: 6550 2782, mobil: 3033 9676

### **Underviserne**

I dette modul vil du møde følgende underviser:

Trine Bjerremand Caspersen, privat praktiserende psykolog og ekstern lektor på SDU

Helene Almind Jansen, Sexologisk klinik, Rigshospitalet og ekstern lektor på SDU

## Formål

Når psykologer arbejder i kommuner, i sundhedsvæsenet, i psykologpraksis m.v., kommer de i berøring med både retlige og etiske problemstillinger. Formålet med dette modul er at give en indføring i retlige og etiske problemer og løsningsmodeller i psykologisk faglig virksomhed.

## Modulets genstandsområder/indhold/læringsmål

Modulet er bygget op af to obligatoriske dele:

- Del 1 (2,5 ECTS) gennemføres samtidigt med første halvdel af praktikopholdet og har fokus på at bibringe de studerende en basisviden i ret og etik. Der afvikles 4 forelæsninger (i alt 8 lektioner) samt 2 gange holdundervisning som gennemføres koordineret med K04 (i alt 4 lektioner). Dertil kommer 2 undervisningsaktiviteter som afvikles virtuelt. Forløbet indebærer en grundlæggende introduktion til lovgivning og etik, herunder anvendelse og læsning af retskilder af betydning for psykologvirksomhed.
- Del 2 (2,5 ECTS) gennemføres samtidigt med anden halvdel af praktikopholdet. Resten af studieguiden handler om del 2. Fokus ligger på videre gennemgang af etik, herunder forskningsetik, samt at introducere de studerende til psykiatriret og de Etiske principper for Nordiske Psykologer. Der afvikles 2 undervisningsgange af 4-5 lektioner, som inkluderer forelæsning og gruppearbejde. Dertil kommer 4 undervisningsaktiviteter som afvikles virtuelt.

## 3. Studieordningens mål for modulet

### Fagspecifikke målbeskrivelser

Målet for læringsudbytte er at de studerende, gennem deltagelse i aktiviteterne på modulets to dele, skal demonstrere indlevelse i, og forståelse for grundlæggende retlige og etiske problemstillinger i psykologers hverdag, samt opnå en øget kompetence henset til identifikation af løsninger herpå. Målet er at de studerende kan

- **Redegøre** for centrale retlige og etiske aspekter af relevans for psykologers arbejde
  - **Identificere og analysere** problemstillinger i psykologers dagligdag med retlige og/eller etiske aspekter
  - **Identificere** relevant lovgivning og løsninger for konkrete almindeligt forekommende situationer
  - **Reflektere** over egen rolle i konkret oplevede situationer med retlige og etiske aspekter samt selv-korrigere egen praksis på basis af denne refleksion
- Hovedvægten i del 2 lægges på læringsmål 2 og 4.

## 4. Undervisningsform

Undervisnings- og arbejdsformer. På del 2 organiseres undervisningen primært som forelæsninger, e-lærings aktiviteter, samt holdtimer med aktiv debat og deltagelse fra de studerende med henblik på træning af evnen til professionel analyse inden for området ret og etik.

## 5. Ugeplan

<https://mitsdu.sdu.dk/skema/activity/3207401/f17/e17>

Uge	K05	Emne for K05
<b>Uge 45:</b> Onsdag 8.11.17	<b>E-tivitet afleveres</b>	<b>Professionsetik – 1</b> <b>Skriftlighed i privat klinisk praksis</b>
<b>Uge 46</b> Onsdag 15.11.17	<b>E-tivitet afleveres</b>	<b>Professionsetik – 2</b> <b>Journalisering i hospitalsregi</b>
<b>Uge 47:</b> Onsdag 22.11.17	<b>Forelæsning</b>	<b>Professionsetik i psykologfaget</b> Gennemgang af e-tivitet besvarelser med baggrund i bl.a. Nordiske Etiske Principper for Psykologer. Evt gennemgang af case: Professionsetik <b>Journaliseringspligt</b> <b>Rekvireret skriftlighed</b>
<b>Uge: 48</b> Onsdag 29.11.17	<b>E-tivitet afleveres</b>	<b>Psykiatriret</b>
<b>Uge 49:</b> Onsdag 6.12.17	<b>E-tivitet afleveres</b>	<b>Forskningsetik</b> Intro til forskningsetik - Etiske principper for forskning
<b>Uge 50:</b> Onsdag 13/12	<b>Forelæsning</b>	<b>Forskningsetik</b> Gennemgang af e-tivitet. Kobling med praksis <b>Psykiatriret</b> Introduktion til psykiatriloven, tvangsindlæggelse m.v. med baggrund i case: Psykiatriret <b>Klageret</b> <b>Tavshedspligt</b>

### 8. november (uge 45)

#### **E-tivitet: Professionsetik 1 - Skriftlighed i privat klinisk praksis**

Fra onsdag den 1. november kl. 12.00 er e-tivitet tilgængelig på e-learn. Studenterbesvarelser uploades gruppevis på e-learn senest onsdag d. 8. november, kl. 12.00

### 15. november (uge 46)

#### **E-tivitet: Professionsetik 2 - Journalisering på hospitalsafsnit**

Fra onsdag d. 8. november kl. 12.00 er e-tivitet tilgængelig på e-learn. Studenterbesvarelser uploades gruppevis på e-learn senest onsdag d. 15. november kl. 12.00

### 22. november/ (uge 47) 13-17

Lokale	Hold nr.	Tidspunkt
<b>U140</b> Trine Bjerremand Caspersen	alle	13-17

1 Gennemgang e-tivitet: Professionsetik – 1 og 2 med baggrund i bl.a. Nordiske Etiske Principper for Psykologer.

- 2 Journaliseringpligt: Privat regi, offentligt regi, aktindsigt.
- 3 Rekvireret skriftlighed:
  - Etik og lovgrundlag for skriftlighed.
  - Regelsæt for udfærdigelse af statusattester til kommuner: psyk 115, 125, 135 samt erklæringer/psykologiske undersøgelser i privat regi.
  - Udredninger/assessment.

**Anbefalet litteratur:**

Nordiske Ethiske Principper for Psykologer (downloades via dp.dk).

Se <http://www.dp.dk/wp-content/uploads/etiske-principper-for-nordiske-psykologer.pdf>

**Forslag til supplerende litteratur:**

Jacob Dahl Rendtorff (2011). Etik for Psykologer, 1. Udgave (188 sider), kapitel 6-10.

**29. november (uge 48)**

**E-tivitet: Psykiatritet**

Fra onsdag d. 22. november kl. 12.00 er e-tivitet tilgængelig på e-learn. Studenterbesvarelser uploades gruppevis på e-learn senest onsdag d. 29. november, kl. 12.00

**6. december (uge 49)**

**E-tivitet: Forskningsetik**

Fra onsdag d. 29. november kl. 12.00 er e-tivitet tilgængelig på e-learn. Studenterbesvarelser uploades gruppevis på e-learn senest onsdag d. 6. december, kl. 12.00..

**13. december (uge 50) kl. 10-15**

Lokale	Hold nr.	Tidspunkt
<b>U140</b> Helene Jansen	alle	10 - 15

1. Psykiatritet

Introduktion til psykiatriloven, tvangsindlæggelse m.v. med baggrund i case: Psykiatritet

2. Ethiske principper for bl.a. psykologers forskning.

3. Klageinstanser

Hvilken instanser behandler klager over psykologer.

4. Tavshedspligt

Med udgangspunkt i sagen vedr. Merete Lindholm, diskuteres tavshedspligt, underretningspligt og vidnepligt

**Anbefalet litteratur:**

Se for danske forhold komiteloven 'Lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter', nr. 593 af 14/06/2011, Persondataloven (Lov om behandling af personoplysninger nr. 429 af 31/05/2000), samt § 46 i Sundhedsloven (Bekendtgørelse af sundhedsloven nr. 1188 af 24/09/2016)(downloades på retsinfo.dk).

**Forslag til supplerende litteratur:**

Mette Hartlev, Ulla Hybel & Peter Bak Mortensen (2013). Sundhed og Jura, Sundhedsretlige perspektiver på sundhedsvæsen, sundhedspersoner og patientrettigheder. 1. Udgave, (544 sider), Kapitel 16. Sundhedsvidenskabelige forsøg.

Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien nr 1160 af 29/09/2015, Bekendtgørelse om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger nr 1338 af 02/12/2010, Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger nr 1107 af 11/09/2015

## 6. Prøven

Prøven udgøres af tilstedeværelse (mindst 80 %) og aktiv deltagelse i de tilrettelagte træningsaktiviteter. **Bemærk venligst at tilstedeværelse formelt kræves dokumenteret ved personlig underskrift på specificeret liste som rundsendes i forbindelse med undervisningen.** Aktiv deltagelse implicerer opgaveløsning som specificeret i øvelserne. Øvelserne udføres på Blackboard med tydelig identifikation af gruppedeltagere. Begge delelementer i prøven (mødepligt og aktiv deltagelse) skal være opfyldt for at bestå modulet. Prøven er intern og bedømmes bestået/ikke bestået af underviseren.

## 7. Omprøve

Omprøven vil være i form af en afløsningsopgave (7-dages opgave), som vil blive placeret i januar 2018.

## 8. Litteratur

**Anbefalede artikler og litteratur** (download via retsinformation.dk, dp.dk samt Blackboard): Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien (lovbekendtgørelse nr. 1160; 15 sider). Lov om videnskabsetisk behandling af sundhedsvidenskabelige forskningsprojekter, nr. 593; 15 sider) Birke-land S. (2013). Psykolog i sundhedsvæsenet. Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen, 89(8), 44-50 (6 sider). Vedtægter for Etiknævnet, Dansk Psykologforening Regelsæt 2012-2014 (3 sider); Ethiske principper for nordiske psykologer (6 sider).

**Forslag til supplerende litteratur:** Jura for Psykologer, af Erik Lohmann-Davidsen, DJØFs Forlag, 2011: kapitel 14 (s. 267-280). Jacob Dahl Rendtorff (2011). Etik for Psykologer, 1. Udgave (188 sider).

## **9. Evaluering af modulet**

Alle moduler ved kandidatuddannelsen bliver løbende evalueret. Evalueringen er anonym og ikke obligatorisk, men vi beder alle studerende om at deltage i dette arbejde. Formålet med evalueringen er at forbedre uddannelsens kvalitet og uddannelsen vil løbende blive justeret på baggrund af evalueringer blandt andet.